

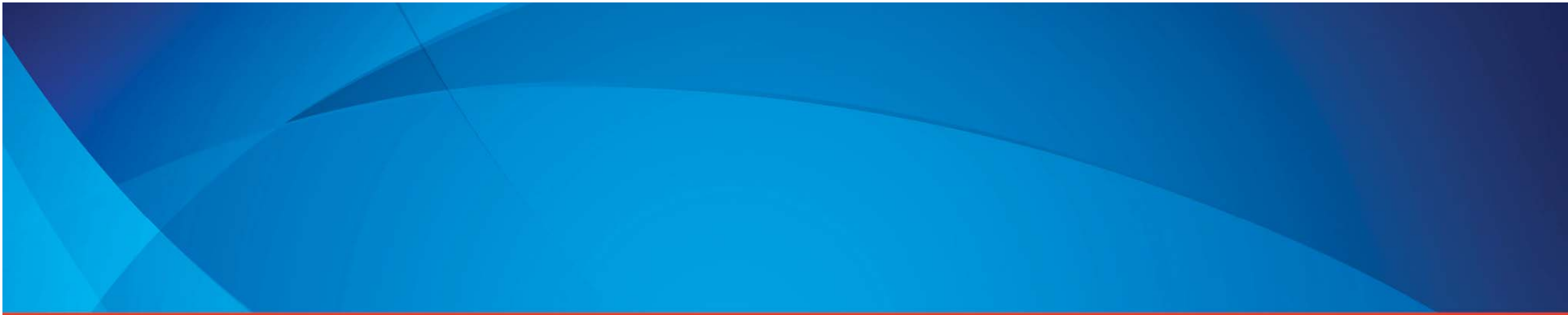
univerzitetni klinični center ljubljana
University Medical Centre Ljubljana

Nacionalno poročilo o rezultatih ankete med zdravstvenimi delavci - Slovenija

Univerzitetni klinični center Ljubljana – Stomatološka klinika

Recognised for

zitetni
linični
center
oljana

- **Prebivalstvo Slovenije:** 2.076.595 (podatki na dan 10/01/2018)
- **Velikost države:** 20.273 km²
- **Gostota prebivalstva:** 102.69/km²

- **Povprečna starost prebivalstva:** 43,3 let
 - Starejši nad 65 let: 19,7%
 - Delež tuje populacije: 6,4%
 - Število novorojenčkov: 20,241 (2017) (vir: SURS)
- **Demografija Slovenije:** 83% populacije so Slovenci, sledijo jim Srbi (2%), Hrvati (2%), Bošnjaki (1%) in ostali (2019).

EFO
Recognised for excellence

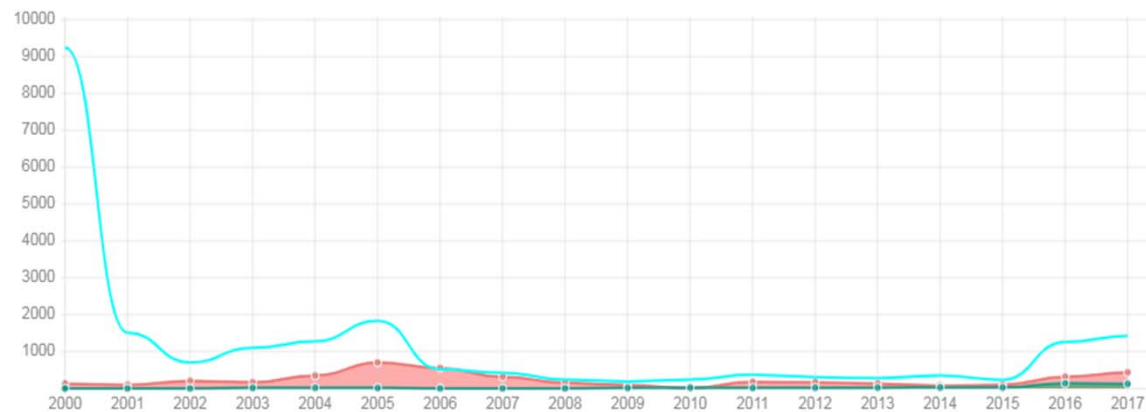
- BDP/prebivalca: 20 815 EUR (2017)
- Povprečna plača (maj 2018) EUR 1 663,23 bruto in EUR 1 077,7 neto.
- Delež ljudi, ki živijo pod pragom revščine (2017): 268.000
 - 78 000: upokojenci
 - 56 000: nezaposleni
 - 49 000: otroci (12,8% otrok)
 - 34 000: ostali (nesposobni za delo, študenti... (vir: SURS).

Nezaposlenost v državi (januar 2019): 5,2 % (vir: ESTAT).

Imigracija

- V letu 2017: 3 300 slovenskih državljanov in 15 500 tujcev je imigriralo v Slovenijo.
- Skoraj 9900 slovenskih državljanov in 7 700 tujcev je v letu 2017 zapustilo državo.
- Imigranti so mlajši (30 – 39 let), manj izobraženi (vir: SURS)

Slika 1: število beguncev v Sloveniji v obdobju 2000 - 2017
(<https://www.worlddata.info/europe/slovenia/asylum.php>)

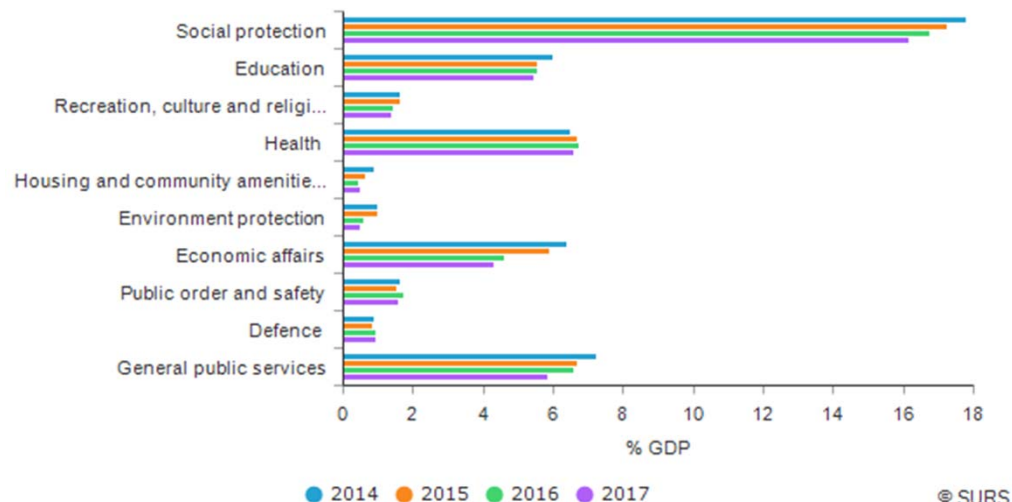
Izobrazba

- 98% otrok, ki zaključijo osnovno šolo, nadaljujejo šolanje; 84% dijakov, ki zaključi srednje šolsko izobraževanje, nadaljuje študij na terciarnem nivoju. Število študentov se je od leta 1991 več kot podvojilo. Ustanovile so se privatne osnovne, srednje šole in univerze ter posamezne fakultete (http://www.vlada.si/en/about_slovenia/society/education/).
- Na dan 1.1.2018 je bilo v Sloveniji 416 264 prebivalcev s terciarno izobrazbo (0,5% več kot leta 2017) in 419 278 prebivalcev z osnovno ali nižjo izobrazbo. Delež teh ljudi upada.

Zdravstveni sistem

- Zdravstveni sistem je javni servis, ki ga omogoča obvezno zdravstveno zavarovanje preko Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Financira se s strani delavcev in delodajalcev. Vsi stroški medicinskih storitev niso vključeni v to zavarovanje – večina prebivalstva ima še dodatno zavarovanje in/ali privatno zavarovanje. 27,3% stroškov je plačanih iz žepa. Za otroke, mladostnike in bolnike z določenimi boleznimi so kriti vsi stroški zdravljenj (vir: SURS)
- V letu 2016 je bil delež BDP za zdravstveni sistem 6,6%.

- V letu 2015 je bilo za zdravstveno varstvo porabljenih 2039 EUR na prebivalca, kar je manj od povprečja EU.
 - Število zdravnikov: 6224
 - Število zobozdravnikov. 1430 (2016)
- Primarno zdravstvo nudijo družinski zdravniki, pediatri in del ginekologov (javni zdravstveni domovi in zasebniki s koncesijo). Sekundarno zdravstvo se odvija v javnih zdravstvenih domovih, klinikah in zasebnikih s koncesijo. V Sloveniji sta dve terciarni bolnišnici. Imamo 2 medicinski fakulteti. V okviru ljubljanske medicinske fakultete se odvija tudi pouk dentalne medicine.
- V Sloveniji je veliko pomanjkanje primarnih zdravnikov. Problem so tudi dolge čakalne dobe na večina sekundarnih zdravstvenih storitev.

Psihosocialni vpliv vidnih sprememb v Sloveniji

- V Sloveniji je bilo izvedenih malo raziskav na področju psihosocialnih vplivov vidnih sprememb.
- V Sloveniji deluje 157 psihologov, ki so združeni v Zbornico kliničnih psihologov Slovenije. Za psihološko obravnavo so izjemno dolge čakalne dobe, prav tako za psihiatrično obravnavo (več kot 10 mesecev), tudi za otroke in mladostnike.
- Vidne spremembe v Sloveniji predstavljajo stigmo (Varga, 2016).
- **V Sloveniji pacienti z vidnimi spremembami nimajo zadostne podpore oz. obravnave. Soočamo se s pomanjkanjem znanja na tem področju med zdravstvenimi delavci in pomanjkanjem psihologov, ki bi bili lahko v oporo.**

Naša organizacija – UKCL

- Javni zdravstveni zavod, ki izvaja zdravstveno varstvo na sekundarni in terciarni ravni. Smo izobraževalna in raziskovalna ustanova.
- 7980 zaposlenih – 791 specialistov, skoraj 2000 postelj.
- Kirurška klinika, Klinika za interno medicino, Dermatovenerološka klinika, Ginekološka klinika, Ortopedska klinika, Klinika za nuklearno medicino, Kinika za ORL, Stomatološka klinika....
- Sodelujemo z Medicinski fakulteto in Zdravstven fakulteto ter ostalimi raziskovalnimi in izobraževalnimi ustanovami.

Stomatološka klinika UKCL

- Sekundarna in terciarna ustanova – interdisciplinarna zdravljenja
- 5 centrov in radiologija
 - Center za zobne bolezni, Center za otroško in preventivno zobozdravstvo, Center za ustne bolezni in parodontologijo, Center za zobno in čeljustno ortopedijo, Center za stomatološko protetiko

Struktura zaposlenih na Stomatološki kliniki

31.12.	2018
specialisti	31
specializanti	16
pripravniki	11
medicinske sestre	27
ostali	26
skupaj	111

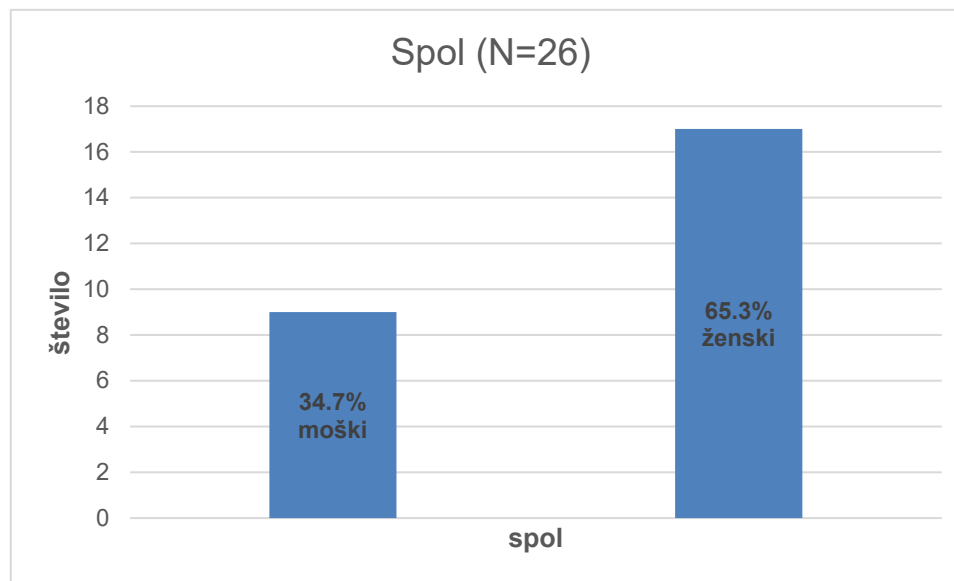
- Redni profesorji: 4
- Izredni profesorji: 6
- docenti: 9
- asistenti: 7

leto	število prvih pregledov	število pacientov	število obravnav
2018	4.694	17.360	139.154

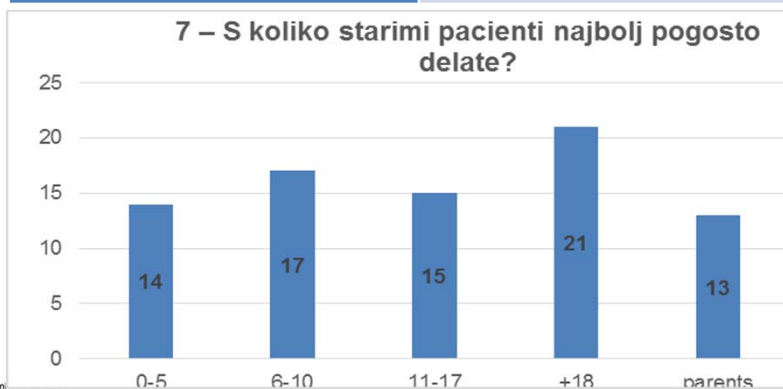
Rezultati ankete zdravstvenih delavcev

- Na anketo je odgovorilo 26 zdravstvenih delavcev. Opazili smo težave z razumevanjem ankete zaradi angleškega jezika – predvsem pri medicinskih sestrah in zobnih asistentkah.
- 1., 2., 3. : Povprečna starost anketirancev; $42,42 \pm 11,31$ let (22 – 64 let). Vsi anketiranci so bili iz Slovenije.

4.,5. 6.,7: povprečno število let delovanja: 14.71 ± 10.01 let (1 – 36 let)

Zdravstveni delavec	Specialnost	Število
Zobozdravnik	Ortodontija	6
	Otroško zobozdravstvo	1
	Protetika	2
	Endodontija	1
	Splošni zobozdravnik	1
Zdravnik	Maksilofacialna kirurgija	5
	ORL	2
	Estetska kirurgija	1
Psiholog	Klinična psihologija	1
Logoped		4
Medicinska sestra	Ortodontija	1
Zobna asistentka	Ortodontija	1
Sum		26

- 8. Ali se pri svojem delu srečate s pacienti, ki imajo slabo telesno podobo ali težave z videzom?

Ja	Ne	Ne vem
24	1*	1*

* *logoped*

- Primeri: pacienti s shizo, kraniofacialnimi anomalijami, poškodbami glave, obraza, zob, sindromi, oligodontijami, pacienti po operaciji raka glave in vratu, obrazne asimetrije, skeletne nepravilnosti obraza in čeljustnic, pacienti po laringektomiji, estetske težave.

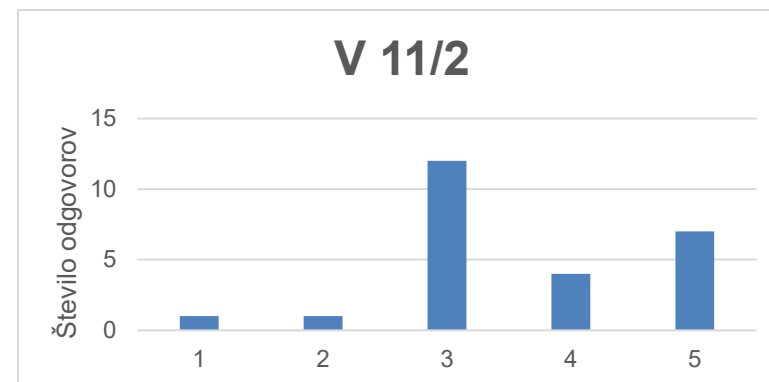
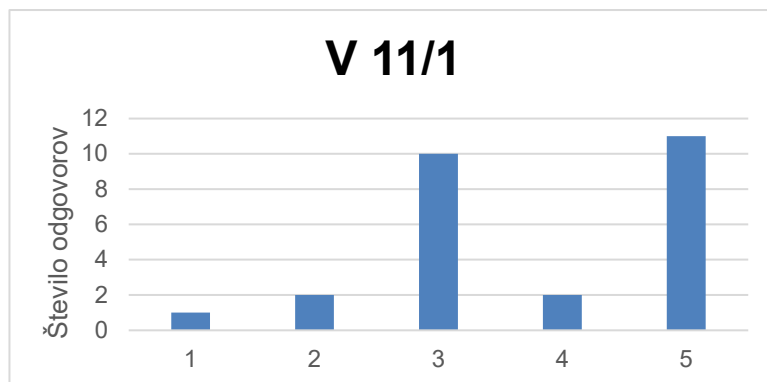
- 9. Večina anketirancev se pogovarja s pacienti o težavah z videzom.

Ja	Ne	
19	7*	*pedontolg, ORL specialist, logoped, medicinska setra

- 10. Rezultati odgovorov na vprašanje 10 so bili zelo visoki (pomanjkanje anonimnosti?)

– Znam opisati, kaj pomeni telesna podoba	7,35
– Znam opisati, kaj pomeni vidna sprememba pri pacientu	7,69
– Znam opisati psihološke in socialne izzive pri pacientih z vidnimi spr.	6,92
– Znam opisati vedenja, ki so v povezavi z nezadovoljstvom z izgledom ali telesom	6,35
– Znam opisati različne psihološke intervence	5,00
– Znam razpoznati paciente, ki imajo težave z izgledom	7,04
– Znam se pogovarjati s pacientom o njegovem/njenem videzu	7,38
– Znam pomagati pacientom, ki imajo težave z videzom	6,92
– Znam urediti dodatno pomoč za paciente, ki imajo težave z videzom	6,12
– Znam opisati, kaj pomeni čuječnost	6,04
– Znam opisati, kaj je ACT terapija	4,50

- 11. Večina udeležencev ankete se je strinjalo, da imajo socialno depriviligirani pacienti z težavami, povezanimi z videzom, drugačne psihološke in socialne izzive, ki so različni od izzivov od socialno ne ogroženih pacientov. Večina je tudi odgovorila, da so potrebni dodatni napor pri obravnavi socialno ogroženih pacientov.

12. Vsi udeleženci ankete bi radi vedeli več o podpori pacientov, tudi socialno ogroženih in pacientov z težavami, povezanimi z videzom.

- Predlagali so predavanja, web seminarje, on line tečaje, navodila....

13. Vsi udeleženci ankete so pripravljeni sodelovati v nadaljnih izobraževanjih.

- 11 (42%) priporoča on line izobraževanje, 16 (61%) delavnice v živo, 12 (46%) 2 dnevne dnevne delavnice z odmorom med 1. in 2. dnevom izobraževanja.